

Ooievaarcultuur

Ik heb ze alweer een paar weken niet gezien, de Ooievaars die regelmatig in het weiland voor Buitenplaats Ipenrode in Heemstede lopen te foerageren. In ooievaarsland kan dat vandaag de dag van alles betekenen.

Als je het eerst bij jezelf zoekt, dan zou het kunnen zijn dat ik gewoon niet goed heb gekeken, maar met zo'n opvallende vogels als de 'Uiver' ligt dat misschien niet erg voor de hand. Een andere verklaring kan zijn dat de oudervogels dit jaar voor de trek hebben gekozen. En ja, die woordkeus was zorgvuldig. Het blijkt namelijk zo te zijn dat de van oorsprong typische trekvogel Ooievaar de trek tegenwoordig als optie heeft, zeker niet als must.

Uit een gesprek dat ik onlangs had met de mensen van 'Ooievaarstichting' STORK - een creatief acroniem voor Stichting Ooievaars Research en Knowhow - leerde ik dat vrijwel alle jonge Ooievaars hun eerste herfst op trek gaan; een puur staaltje genetisch ingebakken reislust. Na een paar jaar keren ze dan hopelijk - inmiddels geslachtsrijp - terug en dan wordt die ingebakken natuur langzaam vervuild voor wat meer ooievaarscultuur. Het ene jaar vertrekken ze naar Zuid-Europa of Afrika, zo blijkt uit ringmeldingen, het andere jaar merken ze bijvoorbeeld dat het voedsel in ons land ook wel okay is en blijven ze een winter over. De trekdrang blijkt aldus van jaar tot jaar te verschillen, afhankelijk van het voedselaanbod of van, ja ... van wat nog meer?

De Ooievaar is in ieder geval van ver gekomen. Begin jaren tachtig was er letterlijk nog maar één wild paar in ons land over. Dankzij de fokkerij op verschillende zogeheten buitenstations kwam de soort enorm in de lift. De fokkerij is al tien jaar gestopt maar nog steeds doet de soort het goed. Dit jaar noteerden de mensen van STORK een record van maar liefst 1.200 broedparen. Eén van die broedparen huiste bij de Heemstedse kinderboerderij en wist één jong groot te brengen. Ik ga ervan uit dat dit ook de vogels zijn die ik vaak bij Ipenrode zie, al heb ik de ring die één van de twee volwassen vogels heeft nooit afgelezen.

Van de beheerder van de kinderboerderij begrijp ik dat ze dit jaar geen toestemming heeft gegeven voor het ringen van het ene jong dat op het nest is groot geworden. Een jaar eerder hadden de ouders het nest verlaten, wat zij weet aan de stress rond het ringen van het jong van dat jaar, dat vervolgens in de opvang is opgegroeid. Of die vrees terecht was of niet, wat doet het ertoe. Je hoeft niet alles te doen voor de wetenschap. En enig mysterie rond een vogel heeft zonder enige twijfel ook zijn charme.

■ *Rob Buter*

Ooievaar Wassenaar, 26 juli 2018. Foto: René van Rossum